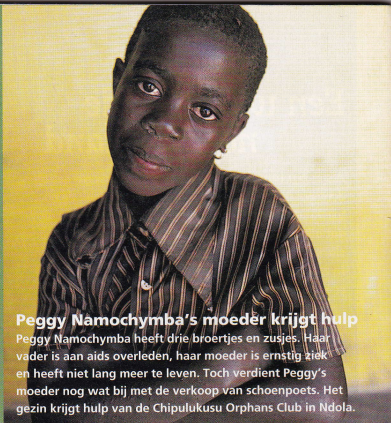

z a m b i a

In Zambia grijpt aids als een plaag om zich heen. Vooral de arme bevolking heeft te lijden onder de gevolgen van de epidemie. Er komen steeds meer kinderen bij die één of beide ouders aan de ziekte hebben verloren. Hun families zijn nauwelijks in staat om voor hen te zorgen. Ze hebben zelf immers niets. UNICEF steunt weeskinderen.

Peggy Namochymba's moeder krijgt hulp
Peggy Namochymba heeft drie broertjes en zusjes. Haar vader is aan aids overleden, haar moeder is ernstig ziek en heeft niet lang meer te leven. Toch verdient Peggy's moeder nog wat bij met de verkoop van schoenpoets. Het gezin krijgt hulp van de Chipulukusu Orphans Club in Ndola.

Kristina Kasonde kan weer naar school
De zevenjarige Kristina Kasonde is al drie jaar wees. In 1996 overleden haar beide ouders aan aids. Daarom woont Kristina met haar twee broertjes bij haar grootmoeder. Die heeft zelf geen geld, maar dankzij de steun van de Chipulukusu Orphans Club kan Kristina toch naar school.

Raphaël Kunda wil voetballer worden
Raphaël Kunda is tien jaar. Zijn vader is aan aids overleden, zijn moeder is ziek. Ook zij is HIV-positief. Raphaëls favoriete bezigheid is voetballen. De voormalige PSV'er Kalusha Bwalya is zijn grote voorbeeld. Raphaël krijgt elke dag een maaltijd van de Chipulukusu Orphans Club.

Een gratis maaltijd

Tientallen kinderen steken hun hand door het hek rond de Shoprite-supermarkt in de Zambianse stad Ndola. "Bwana, bwana, give me money! Bwana, my belly is hungry!" roepen ze. Het parkeerterrein van de supermarkt is het domein van de welgestelde inwoners van de stad. De jeugdige bedelaartjes buiten het hek proberen wanhopig hun aandacht te trekken. Het zijn overwegend weeskinderen uit de sloppenwijken van Ndola, zoals Chipulukusu en Nkwazi.

In de wijk Chipulukusu is naar schatting 40 procent van de 40.000 inwoners hiv-positief en zijn 4000 kinderen onder de 18 wees. Eén op de drie gezinnen heeft weeskinderen opgenomen. Traditioneel

functioneert de familie in Afrika als vangnet in geval van ziekte en dood. Maar door de economische teruggang in Zambia is deze traditie bijna niet meer vol te houden. Tot het voeden van meer dan twee extra monden zijn de bewoners van Chipulukusu niet in staat. Aidspatiënten en weeskinderen zijn daarvoor steeds vaker aangewezen op de hulp van lokale organisaties. De Chipulukusu Orphans Club is één van de hulporganisaties die zich het lot van de weeskinderen aantrekt. Het door UNICEF gesteunde opvangcentrum is sinds kort gehuisvest in een voormalige bierhal in de wijk. Het feit dat het drinklokaal z'n deuren heeft moeten sluiten zegt veel over de dalende koopkracht van de buurtbewoners. De werkloosheid in Chipulukusu wordt geschat op 80 à 90 procent.

Maïsmeel, bonen en bakolie

In een ruimte met muurschilderingen wachten een stuk of dertig kinderen op hun dagelijkse portie gratis eten. Voor de lieflijke afbeeldingen van zeemeerminnen hebben ze geen oog. Des te meer voor de vroegere bar. Daar moesten de maaltijden vandaan komen.

De zevenjarige Kristina Kasonde is één van hen. Achter de lach op haar kindergedichtje gaat een grote tragedie schuil. Haar ouders heeft ze nauwelijks gekend, beiden zijn in 1996 aan aids overleden. Kristina woont nu bij haar grootmoeder, die de zorg voor het meisje en haar twee broertjes op zich heeft genomen. Maar Kristina's oma heeft niet genoeg geld om haar kleinkinderen te voeden en ze naar school te laten gaan. Zonder ondersteuning van de Orphans Club zou ook Kristina haar dagen bedelend bij de hekken van de Shoprite-supermarkt doorbrengen.

Het project is vijf jaar eerder van start gegaan, op initiatief van buurtbewoners en met steun van het Rode Kruis en UNICEF. Het centrum wordt volledig bemand, of liever gezegd bevroond, door vrijwilligers. De vrouwen, velen van hen zelf ook hiv-positief, begeleiden de kinderen van wie de ouders aan aids zijn overleden en geven thuiszorg aan de aidspatiënten in de wijk. Het meeste geld is nodig voor medicijnen en voedselhulp aan de chronisch zieken en voor het schoolgeld van de weeskinderen. De Orphans Club heeft het afgelopen jaar 76 weeskinderen dagelijks een gratis maaltijd voorgezet, voor 140

en schoolgeld voor weeskinderen

kinderen het schoolgeld betaald en tachtig families van aidspatiënten van maïsmeel, bonen en bakolie voorzien.

Vrijen zonder condoom

In de wijk Nkwazi, in alle opzichten vergelijkbaar met Chipulukusu, is het de organisatie Children in Distress (CINDI) die de zorg voor aidspatiënten en weeskinderen op zich heeft genomen. Ook hier is bijna de helft van de inwoners met hiv besmet. Toch zijn de seksuele gewoontes nauwelijks veranderd sinds het bestaan van aids algemeen bekend is. De problematische houding ten aanzien van condoomgebruik wordt bevestigd door de 18-jarige Sylvia Musole. Sylvia staat aan het hoofd van een zogenaamd kindergezin. Na het overlijden van haar ouders aan aids is de verantwoordelijkheid voor haar twee broertjes en jonge

re zusje op haar schouders komen te rusten. Zonder hulp van het door UNICEF gesteunde CINDI zouden de kinderen zich met bedelen moeten zien te redden. Sylvia vertelt dat ze een vriend heeft. Op de vraag of ze condooms gebruiken als ze vrijen, krijgen drie buurvrouwen acut de slappe lach, en ook Sylvia is de eerstvolgende paar minuten niet meer aanspreekbaar. Maar het antwoord dat uiteindelijk volgt is veelzeggend. "Ferlijk gezegd, nee, ik hou er niet van. Bovendien, als je een man graag mag, dan vertrouw je hem en dan is het helemaal niet nodig om een condoom te gebruiken."

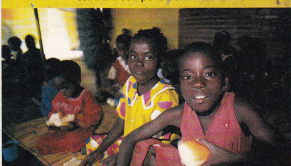
Volgens Victor Chinyama van UNICEF, die als tolk optreedt, is Sylvia's reactie geen uitzondering. "In Zambia hebben mannen als het erop aankomt nog altijd het laatste woord en vrijen met een condoom wordt door hen niet als 'the real thing' gezien. De vrouwen accepteren dat gewoon," is zijn mening. Schattingen van het aantal seropositieve Zambianen in de eerste decennia van de

volgende eeuw laten een doemscenario zien. Op de huidige bevolking van een kleine tien miljoen mensen zouden in 2030 één op de vijf Zambianen met het aidsvirus zijn besmet. Wat dat voor de toename van het aantal weeskinderen betekent, laat zich raden. Er zijn nu al zo'n 90.000 straatkinderen in Zambia, waarvan de helft wees is.

Voor UNICEF heeft het stoppen van de verspreiding van aids daarom de hoogste prioriteit. Voorlichting en bewustwording vormen een belangrijk onderdeel van de campagne. Ook de overheid moet daarbij betrokken worden, want de strijd tegen aids en hulpverlening aan weeskinderen staat in Zambia nog steeds zeer laag op de politieke agenda. Daarnaast is er veel geld nodig om het werk van lokale hulpinstellingen zoals de Chipulukusu Orphans Club en CINDI financieel te ondersteunen. In Nederland voert UNICEF in deze maanden dan ook een grootschalige campagne voor de weeskinderen van Afrika. <

Tekst en foto's: Bart Eigenhuijsen

In Ndola kunnen aidsweeskinderen dagelijks in een door UNICEF gesteund opvangcentrum een portie eten komen halen.

benin

De tienslofjes nemen een tweedegrangpositie in vergeleken met de biologische kinderen van hun voogdes.

Een gratis hulpje in de huishouding

De 11-jarige Christelle uit Benin is weggelopen bij de mevrouw die haar als een huisslaaf behandelde. In West-Afrika worden veel kinderen bijna als koopwaar verhandeld. UNICEF werkt samen met regeringen om de uitbuiting en kinderhandel aan te pakken.

Christelle Agbozo en Béatrice Lokossou, 11 en 12 jaar oud, zitten in hetzelfde schuutje. Een paar maanden geleden zijn ze door hun ouders als vidomégon, hulpje in de huishouding, in het gezin van een voogdes geplaatst. Ze moesten hard werken en vertrokken uit het gezin met ruzie. Sindsdien zijn ze al verschillende malen in een ander huishouden terechtgekomen. Ten einde raad zijn ze weggegaan. Voor zolang het duurt hebben de kinderen rust gevonden in een opvangcentrum in Cotonou, een stad aan de kust van Benin. Christelle wil dolgraag naar haar moeder terug, maar Béatrice zegt dat ze beslist nooit meer naar huis gaat. Ze is nu al vijf keer door haar moeder in een ander huishouden ondergebracht en zwerft nog liever op straat rond dan zich weer naar de

wensen van een nieuwe voogdes te moeten schikken. "Het afgelopen jaar hebben al zo'n 400 weggelopen huisslaafjes hier voor onderdak aangeklopt," zegt Wani Sowanou, medewerker van het opvangcentrum. "Vaak blijven ze hier een flinke tijd. Wij proberen de ouders en de voogdes van de meisjes op te sporen en in gezamenlijk overleg tot een oplossing te komen. Het feit dat de ouders hun kinderen steeds weer uit huis plaatsen is het gevolg van de armoede in veel plattelandstreken. In grote gezinnen ontbreekt het vaak aan middelen om alle monden te voeden." In West-Afrika is het verschijnsel van de vidomégons een eeuwenoud systeem. Binnen de traditie van de Afrikaanse gro-
tfamilie groeien kinderen net zo makke-

lijk op bij ooms en tantes als bij de biologische ouders. Voor kinderrijke gezinnen kan het een welkome economische lastenverlichting betekenen om één van de kinderen in een ander huishouden onder te brengen, terwijl de gastfamilies er een gratis hulpje bij krijgen. Bovendien zit er een "au-pair-achtig" aspect aan het systeem. Het stelt kinderen uit de bush in staat ervaring op te doen in een stedelijke omgeving, waar ze in hun latere leven hun voordeel mee kunnen doen. Aan de andere kant nemen vidomégons een tweedegrangpositie in vergeleken met de biologische kinderen van hun voogdes. Van school gaan is bijvoorbeeld geen sprake, en voor hun dagelijks eten zijn ze afhankelijk van de restjes van de gezinsmaaltijd. Het zijn tienslofjes, die 24 uur per dag beschikbaar moeten zijn voor allerhande karweitjes.

Kindersmokkel

De laatste jaren heeft het systeem van de vidomégons een commerciële inslag gekregen. Vidomégons worden tegenwoordig in grote getale door handelaren tegen betaling in huishoudens in de grote stad

geplaatst. Bescherming van de familie is daarmee weggefallen. Meisjes als Christelle en Béatrice zijn ondertussen beter als slaafje dan als sloofje te typeren. De verharding van het systeem blijkt nog sterker uit regelmatige berichtgeving over de smokkel van vidomégons naar de buurlanden van Benin. Daarnaast worden kinderen gesmokkeld die moeten werken in de visserij of de landbouw.

Problem in West-Afrika

Hervé Djibo en zeven dorpsgenootjes bijvoorbeeld. Ze zouden gesmokkeld worden naar Gabon, maar werden door de douane overgedragen aan de kinderpolitie in Cotonou. "Het zoveelste geval van kindersmokkel dit jaar," buldert commissaris Degan Kokou op het bureau van politie. "Het zou om kinderen gaan die op weg waren naar familie in Gabon, maar in werkelijkheid zouden die kinderen in Gabon in de visserij te werk worden gesteld. De smokkelaars zouden daar f 125,- per kind voor krijgen. Smokkelaars zien winst in de handel in hulpjes. De ouders worden met mooie praatjes en een beetje geld gepaaid, maar ze hebben geen idee welk lot hun kinderen te wachten staat." Hervé en zijn dorpsgenootjes zijn voor ondervraging in een opvangcentrum voor straatkinderen ondergebracht. De andere kinderen zitten er stiltejes bij. De twee jongsten, 6 en 7 jaar oud, staren bedrem-

meld voor zich uit. Het enige meisje in de groep staan de tranen in de ogen. "Ze wil maar één ding," zegt Samuel Adoumba, die als begeleider aan het groepje is toegevoegd. "Naar huis. Of haar ouders zo blij zullen zijn met haar terugkeer is nog maar de vraag. Elke mond om te voeden kan er één te veel zijn." Adam Zachari houdt zich voor UNICEF met het probleem bezig. "Het verschijnsel beperkt zich niet tot Benin, het bestaat in heel Centraal- en West-Afrika," zegt hij. "Maar hier worden misstanden in de openbaarheid gebracht en zijn ze onderwerp van publiek debat. In buurlanden als Togo en Niger worden dergelijke zaken nog steeds als taboe beschouwd. Dat maakt het veel moeilijker om actie te ondernemen tegen de uitwassen van het systeem."

Hulp voor huisslaafjes

Toch doet UNICEF ook in die landen zijn best om voor de rechten van de kinderen op te komen. UNICEF ondersteunt initiatieven vanuit de samenleving. Zo wordt bijvoorbeeld het opvangcentrum van Terres des Hommes, waar Christelle en Béatrice hun toevlucht hebben gezocht, ondersteund. Ook het opvangcentrum waar Hervé en zijn dorpsgenootjes zijn ondergebracht wordt mede door UNICEF gefinancierd. Daarnaast werkt UNICEF met het Beninese Ministerie van Sociale Zaken onder meer samen aan het opzetten van

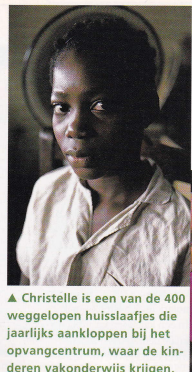
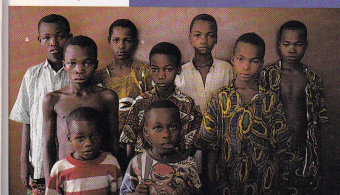
opleidingscentra voor de kinderen. Mevrouw Ndosso-Yovo, hoofd kinderscherming, heeft met het ministerie de eerste maatregelen genomen om kinderhandel tegen te gaan. In de dorpen rond de steden zijn 'familiecomités' opgericht. Die zien erop toe dat kinderen niet ongemerkt uit het dorp kunnen verdwijnen. En om de sleur van hun bestaan als huissloofje enigszins te verlichten kunnen de kinderen in twee grote steden, Cotonou en Porto Novo, één keer per week in een van de zes opleidingscentra terecht. Dit gebeurt op woensdagmiddag, omdat de eigen kinderen van hun voogdes die middag vrij van school zijn en het werk van de 'au-pairs' dan kunnen overnemen. Deze opleidingscentra vervullen de rol van schoolje en buurthuis. De kinderen leren er lezen en schrijven, krijgen handwerkles en kookcursussen en kunnen zich naar goed Afrikaans gebruik zingend en dansend vermaken. Ndosso-Yovo benadrukt dat het in het begin veel moeite kostte om de kinderen naar de centra te krijgen: "We hebben flink op de voogdes in moeten praten voor ze hun hulpjes vrijaf wilden geven. Maar uiteindelijk realiseerden veel van hen zich dat ook op deze kinderen de rechten van het kind van toepassing zijn. De centra worden nu door zo'n 120 kinderen bezocht. Dit is nog maar het begin."

Tekst en foto's: Bart Eijgenhuijsen

Handel in kinderen aangepakt

Tijdens een onlangs gehouden conferentie in de Gabonese hoofdstad Libreville spraken UNICEF, de arbeidsorganisatie ILO en vertegenwoordigers van 20 landen uit Centraal- en West-Afrika over kindersmokkel en uitbuiting van kinderen in hun regio. Een plan is gemaakt om het probleem structureel aan te pakken. Zo wordt de wetgeving aangepast, gaan de overheden van verschillende landen samenwerken om kinderhandel te voorkomen. UNICEF en ILO zien toe op uitvoering van de plannen.

Hervé en de andere gesmokkelde kinderen zijn overgedragen aan de kinderpolitie.

▲ Christelle is een van de 400 weggelopen huisslaafjes die jaarlijks aankloppen bij het opvangcentrum, waar de kinderen vakonderwijs krijgen.

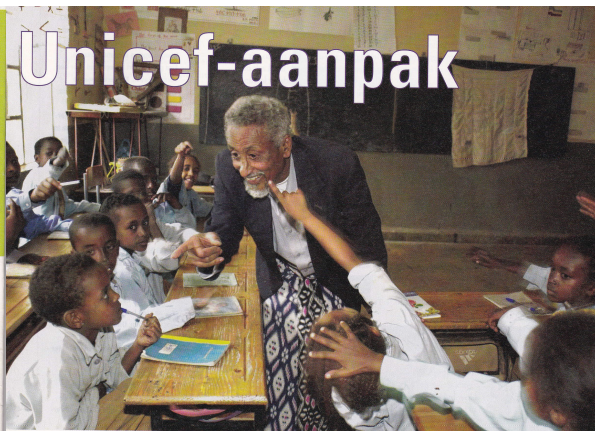
Symbool voor de Unicef-aanpak

In het nieuwe tv-spotje van Unicef loopt een vriendelijke, grijze man door een woest landschap, op weg naar de school waar hij lesgeeft. Deze Ethiopische onderwijzer staat symbool voor de aanpak van Unicef: kinderen eerst.

Teacher, teacher, teacher,' schreeuwde klas 2b van de Menfesauri-basischool in Harar, een stadje in het oosten van Ethiopië. Kinderen komen uit de schoolbanken omhoog, vingers priemen in de lucht. Meester Jigol heeft een vraag gesteld en alle 28 leerlingen willen de beurt. De achttjarige Betelehem Halema mag het zeggen, maar valt van schrik stil. Haar boezemvriendin en buurvrouw in de schoolbank houdt het hoofd koel en komt met het goede antwoord. De klas zinkt weer terug in de banken, en wacht vol spanning op een nieuwe vraag.

Legeven zit hem in het bloed Mijnhier Jigol is een begenadigd onderwijzer, die weet hoe hij een klas in zijn ban moet krijgen. 'Ik weet nog hoe ik zelf als jonge knaap onder de indruk was van de leraar, een imposante figuur in mijn ogen,' licht hij zijn roeping toe. 'Voor mij stond vast: zo iemand wil ik later ook worden.' Het lukt Jigol na de basisschool en de middelbare school ook de lerarenopleiding in de hoofdstad Addis Ababa af te maken. Dat was allesbehalve vanzelfsprekend, want Jigol kwam uit een arm boezemgezin. In de harde strijd om het bestaan moesten ook kinderen een bijdrage leveren door mee te werken op het land of als dagloner wat geld bij elkaar te schrapelen. Dat was in Jigol's jonge jaren zo en dat

is een halve eeuw later nog steeds zo. Jigol heeft een bijzondere band met Unicef, omdat de organisatie als een rode draad in zijn leven aanwezig is. Dankzij een speciaal onderwijsprogramma kon hij toch naar school blijven gaan. Hij herinnert zich hoe hij tussen de middag gratis melk en biscuitjes kreeg om het kerige dieet thuis aan te vullen. Vele jaren later werd Jigol, inmiddels een erkend onderwijspecialist, het regionale aanspreekpunt voor Unicef's onderwijscampagnes in de Harari-streek. Pas toen realiseerde hij zich dat de hulp in zijn jeugd ook van Unicef afkomstig was geweest.

Vooruitgang

Ook al blijft de armoede onder de Ethiopische bevolking onverminderd groot, toch is er in de afgelopen vijftig jaar in

het onderwijs wel het een en ander verbeterd. Het laatste decennium is het aantal kinderen van 7 tot 14 jaar dat aan de basisschool begint, toegenomen van 2 miljoen tot ruim 6 miljoen. Een grote toename, maar ook krijgt nog bijna de

helft van alle kinderen in die leeftijdscategorie geen enkele vorm van onderwijs. Dat geldt vooral voor meisjes. Eén van de speerpunten van het huidige beleid van de Ethiopische overheid, ondersteund door Unicef, is meer meisjes naar school te krijgen.

Jongens én meisjes in de klas

Op de Menfesauri-basischool van meester Jigol en Betelehem Halema is dat al gelukt. De 1028 leerlingen zijn keurig verdeeld over de twee seksen. Maar op de lagere scholingsbuiten de stad zitten er veel jongere en weinig meisjes in de klassen. Ouders die zelf analabeet zijn, zien het belang van onderwijs vaak niet in. Veel kinderen moeten werken, en hebben dus geen tijd voor school. Daarnaast bestaat er op het platteland van Ethiopië een hardnekkige praktijk van >

gedwongen kinderhuwelijken. Meisjes worden soms al vlak na de geboorte toegewezen aan een toekomstige echtgenoot en de kans op onderwijs is dan wel verkleint.

Meester Jigol's droom

Betelehem Halema mag dat blij zijn dat haar wijk in Harar soord. Ze gaat graag naar de school, die op een kwartierje lopen ligt van het huisje waar ze woont met haar moeder en vijf broertjes en zussen. Op de een of andere manier slaagt moeder Berke er elke maand in om als schoonmaakster de benodigde 50 birr (zo'n 6 euro) bij elkaar te krijgen om de huur te betalen, de kinderen te voeden en te kleden. Betelehem is als jongste dochter een beetje bevoorrecht. Zij slaapt als enige in een eigen bed, en hoeft maar weinig in het huishouden te doen, terwijl haar elfjarige zus Zinab af- en aanloopt met emmers water. Vanuit

Ethiopisch perspectief heeft Betelehem dus een onbezorgde jeugd.

Het is de vraag of zij het met zo ver zal brengen als meester Jigol. Jigol zelf omschrijft haar als een gemiddelde leerling. En daarmee is de kans dat Betelehem de basisschool afmaakt, niet bepaald groot. Maar liefst 60 procent van de kinderen die in Ethiopië aan het basisonderwijs beginnen, haalt de tweede klas niet. Maar daar wil de gedreven meester Jigol zich niet bij neerleggen: 'Dat is nou precies onze opdracht als onderwijzer: ervoor zorgen dat Betelehem wel op school blijft. Dat kan door haar extra aandacht te geven, en door haar moeder ervan te overtuigen dat onderwijs een verrijking van Betelehem's bestaan betekent. Als dat lukt, is dat een stap op weg naar de verwerkelijking van mijn droom: onderwijs voor iedereen.'

Tekst en foto's Bart Eijgenhuijzen

Betelehem Halema is een van de leerlingen van de Menfesauri-basischool voor basisonderwijs voor haar droom: alle andere kinderen.

In het Boliviaanse Amazonia leven indianen nog altijd volgens eeuwenoude tradities. Maar naast oude gebruiken wordt ook de armoede van generatie op generatie doorgegeven. Daar komt nu verandering in, want indianenfamilies strijden met succes voor hun rechten.

Bol

Tekst en foto's: Bart Eigenhuisen

◀ Ik ben geregistreerd, dus ik besta!

Veel Boliviaanse kinderen bestaan officieel niet. Doordat ze na hun geboorte niet geregistreerd zijn, hebben ze geen recht op onderwijs en gezondheidszorg en mogen ze later ook niet stemmen. Met behulp van Unicef zijn de afgelopen twee jaar 200.000 kinderen als Boliviaans staatsburger geregistreerd.

◀ Een prik om gezond te blijven

In het fonkelnieuwe gezondheidscentrum controleert verpleegster Greny Gonzalez de kinderen op lengte en gewicht. Ook geeft ze inentingen tegen de meest voorkomende ziektes.

Traditie en toekomst in Amazonia

▲ Tweektalig onderwijs

Indiaanse kinderen hadden tot voor kort geen schijn van kans in het Boliviaanse onderwijs. De lessen werden in het Spaans gegeven en die taal spreken zij niet. In het district San Borja zijn nu 45 tweektalige schooltjes. Jonge leerkrachten, veelal van indiaanse afkomst, zijn door Unicef getraind in het intercultureel onderwijs.

◀◀ Nooit te oud om te leren

Ook moeders leren lezen en schrijven. Unicef betaalt de opleiding van de leraren en zorgt voor de benodigde materialen. Inmiddels nemen twee moeders plaats in het lokale bestuur, waar ze de belangen van hun kinderen bewaken.

◀ Wachten tot oma uit school komt

In San Ignacio worden 28 kinderen bezig gehouden met speelgoed uit een Unicef-dooz. Hun moeders en oma's zitten op school.

KINDEREN LEERT

De ouders van deze baby zijn mijnwerkers in het stadje Rinconado, hoog in het Andesgebergte van Peru. 's Winters komen de kinderen hier nauwelijks de deur uit vanwege de kou, de sneeuw, en de snijdende wind. Door heel Latijns-Amerika – van de Amazone tot het Andesgebergte – steunt Unicef projecten voor indianenkinderen. Van gratis geboorteregistratie, kraamzorg en vaccinatieprogramma's tot tweetalig onderwijs. Of het nu met kano's, berggidsen of een boot als ziekenhuis is, met de steun uit Nederland weet Unicef jaarlijks duizenden indianenkinderen te bereiken.

Het is al enkele jaren rustig op de Molukken, waar in 1999 felle gevechten uitbraken tussen christenen en moslims. In lokale bibliotheekjes komen nu islamitische en christelijke kinderen samen, om te lezen, te spelen of te zingen.

OP DE MOLUKKEN

Samen naar de bieb

Conflicten gaan vaak om het geloof. Zo ook op de Indonesische eilandengroep Molukken. In 1999 kwam het tot grote onlusten tussen christelijke en islamitische bevolkingsgroepen. Er vielen 5.000 doden en meer dan 300.000 mensen werden uit hun huis en dorp verdreven. Na de eeuwwisseling leek de rust terug te keren, tot een laatste dieptepunt in 2004 als gevolg van de moord op mensenrechtenactivist Muir Saim Thalib.

De hoofdstad Ambon heeft zwaar onder de gevechten geleden. In de stad wisselen ruïnes en nieuwbouw elkaar af. Eén gebouw in het centrum van de stad, precies op de grens van de moslim- en de christelijke wijk, is ondanks alle schermutelingen onaangeëst gebleven: de bibliotheek van Ambon. Moslims konden vanuit hun wijk het gebouw ingaan, en voor de christenen was aan de andere kant van het gebouw een ingang. De bibliotheek bleek een enclave van verdraagzaamheid. Het inspireerde Unicef om ook lokaal zulke bibliotheken op te zetten, maar dan speciaal voor kinderen. Inmiddels heeft →

MOLUKKEN Op de Indonesische eilandengroep Molukken bestond altijd een grote mate van religieuze tolerantie. De christelijke bevolking was in de meerderheid. Door een transitieproject van oud-dictator Soeharto kwamen steeds meer moslims naar het eiland. Zowel economisch als politiek leidde dit tot spanningen. In 1999 braken massale gevechten uit. Sinds 2004 is het weer rustig. Bewoners heroriënteren zich nu meer op hun herkomst in plaats van op hun religieuze identiteit.

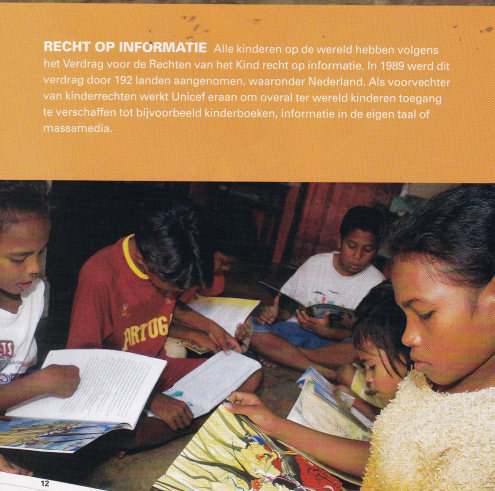
KINDEREN EERSTI ZOMER 2006

RECHT OP INFORMATIE Alle kinderen op de wereld hebben volgens het Verdrag voor de Rechten van het Kind recht op informatie. In 1989 werd dit verdrag door 192 landen aangenomen, waaronder Nederland. Als voorvechter van kinderrechten werkt Unicef eraan om overal ter wereld kinderen toegang te verschaffen tot bijvoorbeeld kinderboeken, informatie in de eigen taal of massamedia.

→ vrijwel elk dorp op het eiland Ambon nu zijn eigen bibliotheek. Soms is de ruimte niet veel groter dan een grote boekenkast in een huiskamer of winkel. Maar hoe klein ook, de bibliotheek bereikt haar doel: het is een ontmoetingsplaats voor kinderen met een verschillende religieuze of etnische achtergrond. Bovendien krijgen de kinderen zo de gelegenheid boeken te lezen, een schaars goed in de moeilijk bereikbare dorpjes. Dankzij een roulatiesysteem hebben de bibliotheekjes elke drie maanden nieuwe boeken. Ongeveer 30 tot 40 kinderen tussen de 9 en 14 jaar oud bezoeken nu wekelijks trouw hun dorpsbibliotheek. 'Dit jaar gaan we de begeleiders in de bibliotheek trainen om ook activiteiten voor de kinderen te organiseren,' zegt Widodo Suhartoyo van Unicef in Ambon. 'We merken dat daar behoefte aan is. Veel van de kinderen onder de herinneringen aan het geweld van een aantal jaren geleden. Samen spelen, zingen of tekenen kan dan helpen.' ■

Tekst: Bart Eggenhuijzen en Daphne Goorndijk

KINDEREN EERSTI ZOMER 2006

Miss-verkiezing

Het is nog vroeg als de voorbereidingen in de buitenwijk van hoofdstad Lusaka, Mtendere, voor de Miss Summer-verkiezing in volle gang zijn. De afgelopen weken is de eerste strijd al gestreden. Vijftien kandidaten zijn door de voorrondes heen gekomen. Vanavond wordt de winnares bekendgemaakt.

Mtendere is een echte volkswijk, met alle problemen van dien. Van de ongeveer honderdduizend inwoners is zeventig procent onder de 18 jaar. Voor al deze kinderen en jongeren zijn er twee overheidsbasisscholen beschikbaar. Het gevolg is dat de leerlingen per dag slechts twee uur naar school kunnen, omdat er in shifts wordt lesgegeven. Journalist Evans Banda: 'Je moet niet denken dat het dan om twee uur kwaliteitsonderwijs gaat. Leraren staken vaak, komen te laat of zijn onvoldoende gekwalificeerd.' En dan zijn er nog de problemen als gevolg van aids. Veel jongeren groeien op in een uiteengevallen gezin en lopen zelf gevaar besmet te raken.

Dat is een van de redenen waarom hij vijf jaar geleden samen met enkele vrienden het jeugdcentrum *Africa Directions* oprichtte. Banda wilde met zijn collega's de jongeren een plek bieden waar ze altijd terecht kunnen. Ze kunnen er sporten, spelen of praten over hun problemen. Maar het centrum heeft ook als doel om jongeren voor te lichten over de gevaren van hiv en aids. 'Meisjes zijn echter moeilijk te bereiken', zegt Banda. 'Ze worden langer thuis gehouden dan jongens. Zo zijn we op het idee van de miss-verkiezing gekomen.'

De miss-verkiezing draagt bij aan de zelfverzekerdheid van vrouwen, en dat is in de aidsbestrijding belangrijk, zegt Banda. 'Als vrouwen zelfverzekerder zijn, en zich bewust zijn van de gevaren van onveilige seks, kunnen ze zichzelf en anderen beter tegen de dodelijke ziekte beschermen.' Als de middag aanbreekt, maken de vijftien meisjes tussen de 13 en 17 jaar zich klaar voor de eerste ronde. Naast de verschillende kleiding moeten de meisjes om de beurt uitleg geven over hiv en aids. De hele buurt is erop afgekomen en volgt de meisjes op de voet. Tussen de rondes door worden ze vermaakt door optredens van lokale zangers, dj's en dansgroepen. Als het inmiddels donker is, maakt de jury de uitslag bekend. 'De nieuwe Miss Summer is... Catherine Njovu!'

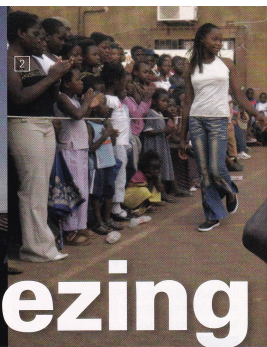
Tekst en beeld: Bart Eijgenhuijzen/Hollandse Hoopje Bewerking tekst: Daphne Groenendijk

¹ De deelnemers aan de Miss Summer-verkiezing van *Africa Directions* tijdens de generale repetitie, allen netjes posierend met hun linkerhand op het linkerdijsbeen.

² Een van de meiden loopt over de 'catwalk'. Een fotograaf legt haar presentatie vast.

³ De miss-verkiezing trekt veel publiek; de verkiezing is een belangrijk middel om meisjes te betrekken bij de anti-aids-campagne in Mtendere. Sinds de komst van het jongeren centrum *Africa Directions* daalt het aantal jongeren met aids. 'Nog maar 1 van de 300 jongeren onder de 25 jaar is besmet. En dat is voor een volkswijk heel goed', zegt organisator Evans Banda.

⁴ In de schemer komen de dames op in traditionele kleding, een van de rondes tijdens de miss-verkiezing in Mtendere.

voor zelfvertrouwen

Om meisjes te beschermen
voelen. Daarom organiseert
Unicef-fotograaf Bart Eijgen

tegen hiv en aids is het belangrijk dat ze zelfvertrouwen hebben en zich verantwoordelijk
de Zambiaanse organisatie *Africa Directions* ieder jaar in de buitenwijk van Lusaka een miss-verkiezing.
huijsen was daarbij.

